

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I
KRALJEVINE MAROKO O UZAJAMNOM PODSTICANJU I
ZAŠTITI ULAGANJA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Kraljevine Maroko o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja, sačinjen u Beogradu, 6. juna 2013. godine, u originalu na srpskom, arapskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Republike Srbije i Kraljevine Maroko o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja u originalu na srpskom jeziku glasi:

S P O R A Z U M
IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE I KRALJEVINE MAROKO
O UZAJAMNOM PODSTICANJU I ZAŠTITI ULAGANJA

Republika Srbija i Kraljevina Maroko (u daljem tekstu: Strane ugovornice),

U želji da intenziviraju ekonomsku saradnju na obostranu korist Strana ugovornica;

U nameri da stvore i održavaju povoljne uslove za ulaganja ulagača jedne Strane ugovornice na teritoriji druge Strane ugovornice;

Uverene da će uzajamno podsticanje i zaštita ulaganja u skladu sa ovim sporazumom doprineti jačanju preduzetničkih inicijativa i time doprineti većem prosperitetu obe Strane ugovornice,

Sporazumele su se o sledećem:

Definicije

Član 1.

U smislu ovog sporazuma:

1. Izraz „ulaganje” označava svaku vrstu sredstava koju ulagači jedne Strane ugovornice ulažu na teritoriji druge Strane ugovornice, u skladu sa njenim zakonima i propisima i obuhvata posebno, mada ne i isključivo:

- 1) pokretnu i nepokretnu imovinu kao i ostala svojinska prava, kao što su hipoteka, zaloga, jemstvo, plodouživanje i slična prava;
- 2) akcije i druge oblike učešća u kompanijama;
- 3) novčana potraživanja ili bilo koje drugo potraživanje po osnovu ugovora koje ima ekonomsku vrednost;

osim:

(a) novčanih potraživanja koja proističu isključivo iz komercijalnih ugovora o prodaji robe ili usluga;

(b) proširenja kredita u vezi sa komercijalnom transakcijom, kao što je finansiranje trgovine.

4) prava intelektualne svojine, utvrđena od strane Svetske organizacije za intelektualnu svojinu uključujući autorska prava, patente, trgovačke znake, trgovačka imena, industrijski dizajn, tehničke procese i druga slična prava;

5) poslovne koncesije date u skladu sa zakonom ili ugovorom, uključujući koncesije za istraživanje, vađenje i korišćenje prirodnih bogatstava.

Promena pravnog oblika u kome se sredstva ulažu neće uticati na njihov karakter kao ulaganja u smislu ovog sporazuma.

2. Izraz „ulagač” označava svako fizičko ili pravno lice jedne Strane ugovornice koje ulaže na teritoriji druge Strane ugovornice u skladu sa njenim zakonima i propisima:

(a) izraz fizičko lice znači fizičko lice koje ima državljanstvo u skladu sa važećima zakonom Republike Srbije i Kraljevine Maroko; i

(b) izraz pravno lice označava svaki subjekt ustanovljen, osnovan ili na drugi način pravovaljano organizovan na teritoriji jedne Strane ugovornice u skladu sa njenim zakonima i propisima koji ima sedište, kao i preovlađujuće ekonomske aktivnosti na teritoriji te Strane ugovornice.

3. Izraz „prihodi” označava iznose koje donosi ulaganje i obuhvata, posebno, mada ne i isključivo, profit, kamate, dividende i naknade.

4. Izraz „teritorija” označava:

a) u odnosu na Republiku Srbiju: Teritoriju nad kojom Republika Srbija vrši suverena prava i jurisdikciju u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim pravom;

b) u odnosu na Kraljevinu Maroko: Teritoriju Kraljevine Maroko uključujući pomorsku zonu izvan teritorijalnih voda Kraljevine Maroko koje jesu ili mogu biti u budućnosti označene zakonima Maroka u skladu sa međunarodnim pravom kao oblasti u kojima se izvršavaju prava Kraljevine Maroko vezana za morsko dno, podmorsku oblast kao i prirodne resurse.

Podsticanje i zaštita ulaganja

Član 2.

1. Svaka Strana ugovornica će podsticati na svojoj teritoriji ulaganja ulagača druge Strane ugovornice i dozvoljavaće takva ulaganja u skladu sa svojim zakonima i propisima.

Proširenje, modifikacija ili promena ulaganja načinjena u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi na teritoriji Strane ugovornice na kojoj je izvršeno ulaganje, smatraće se novim ulaganjem.

2. Ulaganja ulagača jedne Strane ugovornice izvršena na teritoriji druge Strane ugovornice će uživati punu zaštitu i bezbednost.

3. Nijedna Strana ugovornica neće ni u kom slučaju primeniti nerazumne ili diskriminatorne mere u odnosu na upravljanje, održavanje, korišćenje, uživanje ili raspolaganje ulaganjima ulagača na teritoriji druge Strane ugovornice.

4. Prihodi od ulaganja, u slučaju njihovog reinvestiranja koje se vrši u skladu sa zakonima i propisima Strane ugovornice na čijoj teritoriji je ulaganje izvršeno, uživaće istu zaštitu kao i osnovno ulaganje.

5. Mere koje bilo koja Strana ugovornica mora da preduzme iz razloga zaštite javne bezbednosti, javnog reda, javnog zdravlja ili zaštite životne sredine neće se smatrati kao „nepovoljniji” tretman u smislu ovog sporazuma.

Tretman ulaganja

Član 3.

1. Svaka Strana ugovornica će na svojoj teritoriji obezbediti ulaganjima druge Strane ugovornice tretman koji nije ništa manje povoljan od onog koji se obezbeđuje, u datim uslovima, ulaganjima sopstvenih ulagača ili ulaganjima ulagača bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji po odnosnog ulagača.

2. Svaka Strana ugovornica će obezbediti, na svojoj teritoriji, ulagačima druge Strane ugovornice, u pogledu upravljanja, održavanja, korišćenja, uživanja ili raspolaganja njihovim ulaganjem, tretman koji nije manje povoljan od onog koji dodeljuje, u datim uslovima, sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće zemlje, zavisno od toga koji je povoljniji po odnosnog ulagača.

3. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana neće se tumačiti kao obaveza Strane ugovornice da proširi na ulagače druge Strane ugovornice bilo kakve prednosti u tretmanu, preferencijale ili privilegije koje prva Strana ugovornica može dodeliti ulagačima bilo koje treće zemlje u okviru:

a) bilo koje postojeće ili buduće carinske unije, slobodne trgovinske zone, monetarne unije ili sličnog međunarodnog sporazuma uključujući i druge oblike regionalne ekonomske saradnje, čiji bilo koja Strana ugovornica jeste ili može postati član, ili

b) bilo kakvog međunarodnog sporazuma ili aranžmana koji se odnosi na oporezivanje.

Eksproprijacija i naknada

Član 4.

1. Ulaganja ulagača bilo koje Strane ugovornice na teritoriji druge Strane ugovornice neće biti eksproprijisana, nacionalizovana niti podvrgnuta bilo kakvim drugim merama ograničenja (u daljem tekstu: „eksproprijacija”), osim u javnom interesu, uz dužnu primenu zakona, na nediskriminatornoj osnovi, i uz brzu, adekvatnu i efektivnu naknadu.

2. Ta naknada će odgovarati pravičnoj tržišnoj vrednosti eksproprijisanog ulaganja neposredno pre eksproprijacije ili pre nego što je eksproprijacija postala opšte poznata činjenica, u zavisnosti od toga šta se pre dogodilo.

3. Naknada će biti isplaćena bez nepotrebnog odlaganja i biće slobodno transferabilna. U slučaju kašnjenja u isplati, naknada će uključivati kamatu po tržišnoj stopi od datuma nastanka obaveze u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom do datuma plaćanja.

Naknada gubitaka

Član 5.

1. Ulagačima jedne Strane ugovornice čija ulaganja na teritoriji druge Strane ugovornice pretrpe štetu ili gubitke usled rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, vanrednog stanja, pobune, nemira ili sličnih događanja na teritoriji druge Strane ugovornice, ova će obezbediti, u pogledu naknade, obeštećenja, povraćaja ili drugog načina izmirenja gubitaka, tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji druga Strana ugovornica daje sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće države.

2. Bez obzira na odredbe stava 1. ovog člana, ulagačima Strane ugovornice koji, u bilo kojoj od situacija navedenih u tom stavu, pretrpe gubitke na teritoriji druge Strane ugovornice, koji su posledica:

a) zaplene njihove imovine od strane organa vlasti druge Strane ugovornice,

b) uništavanja njihove imovine od strane organa vlasti druge Strane ugovornice, koja nisu nastala u borbama ili nisu bila neophodna zbog situacije,

biće odobrena pravična i odgovarajuća naknada za tako pretrpljenu štetu. Plaćanja po ovom osnovu biće slobodno transferabilna i vršiće se bez nepotrebnog odlaganja u slobodno konvertibilnoj valuti.

Transferi

Član 6.

1. Svaka Strana ugovornica će garantovati ulagačima druge Strane ugovornice, nakon ispunjenja svih fiskalnih obaveza, slobodan transfer plaćanja u vezi njihovih ulaganja, u konvertibilnoj valuti. Taj transfer će uključivati posebno, mada ne i isključivo:

- a) kapital i dodatna sredstava za održavanje ili povećanje ulaganja;
- b) prihode definisane u članu 1. ovog sporazuma;
- v) sredstava od otplate zajmova u vezi sa ulaganjem;
- g) prihode od ukupne ili delimične prodaje ili likvidacije ulaganja;
- d) iznose plaćene u smislu čl. 4 i 5.;
- đ) plaćanja proistekla iz rešavanja sporova u skladu sa članom 10;
- e) zarade i druga primanja državljana jedne Strane ugovornice kojima je odobreno da rade na teritoriji druge Strane ugovornice u vezi sa ulaganjem.

2. Transferi iz stava 1. ovog člana vršiće se po kursu koji važi na dan transfera i u skladu sa pravilima koja važe na teritoriji Strane ugovornice gde je ulaganje realizovano.

3. Bez obzira na odredbe st. 1. i 2. svaka Strana ugovornica može, na nediskriminatornoj osnovi, usvojiti ili primeniti mere u vezi sa novčanim i kapitalnim transakcijama:

- a) u slučaju ozbiljnih platno-bilansnih i spoljno-finansijskih teškoća ili njihovog suzbijanja; ili
- b) u slučaju kada, u izuzetnim okolnostima, kretanje kapitala prouzrokuje ili može da prouzrokuje ozbiljne poteškoće po makroekonomsko upravljanje, naročito u monetarnoj i kreditnoj politici; ili
- v) radi zaštite prava kreditora.

4. Mere navedene u stavu 3. ovog člana:

- a) neće premašiti one mere koje je neophodno preduzeti u okolnostima utvrđenim u stavu 3. ovog člana;
- b) će biti privremene i ukinute čim to okolnosti dozvole;
- v) o njima će odmah biti obavestena druga Strana ugovornica.

Prenos prava (subrogacija)

Član 7.

1. Ako je, po osnovu garancije od nekomercijalnih rizika date za određena ulaganja na osnovu zakona ili ugovora, isplaćena naknada ulagaču jedne Strane ugovornice, druga Strana ugovornica će priznati prenos prava oštećenog ulagača na osiguranika.

2. U skladu sa garancijom datom u odnosu na ulaganje, osiguranik će biti ovlašćen da potražuje sva prava koja je ulagač mogao ostvariti ukoliko takva prava nisu preneti na osiguranika.

3. Tako preneti prava ili potraživanja neće premašiti prvobitna prava ili potraživanja ulagača.

4. Prenos prava i obaveza osiguranog ulagača odnosi se takođe i na transfer plaćanja koji se vrši u skladu sa članom 6. ovog sporazuma.

5. Svaki spor između jedne Strane ugovornice i osiguranika ulaganja druge Strane ugovornice, rešavaće se u skladu sa odredbama člana 9. ovog sporazuma.

Primena drugih odredbi

Član 8.

Ukoliko je neko od pitanja koje se odnosi na ulaganje definisano ovim sporazumom ili nacionalnim zakonom jedne od Strana ugovornica ili međunarodnim konvencijama čiji su obe Strane ugovornice potpisnici, ulagači

druge Strane ugovornice mogu koristiti odredbe takvih propisa koje su za njih povoljnije.

Rešavanje sporova između Strane ugovornice i ulagača druge Strane ugovornice

Član 9.

1. Spor između jedne Strane ugovornice i ulagača druge Strane ugovornice u vezi sa ulaganjem koje se tiču eventualnog kršenja jedne ili više odredbi ovog sporazuma, rešavaće se, ukoliko je to moguće, prijateljskim putem, konsultacijama i pregovorima između strana u sporu.

2. Ako se spor ne može rešiti pregovorima u roku od šest meseci od izpostavljanja zahteva, spor se može podneti na rešavanje, po izboru ulagača:

(a) nadležnom sudu Strane ugovornice na čijoj teritoriji je ulaganje izvršeno; ili

(b) arbitraži pri Međunarodnom centru za rešavanje investicionih sporova, osnovanog Konvencijom o rešavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorene za potpisivanje u Vašingtonu 18. marta 1965.; ili

(v) *ad hoc* arbitražnom sudu, osnovanom shodno Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za trgovinsko pravo (UNICITRAL).

U slučaju kada ulagač izabere da rešavanje spora poveri arbitražnom sudu shodno tačkama (b) i (v) ovog člana, taj izbor će biti konačan za ulagača.

3. Nijedna od Strana ugovornica uključena u spor neće isticati prigovor u bilo kojoj fazi arbitražnog postupka ili primene arbitražne odluke, da je ulagač, koji je druga strana u sporu, primio obeštećenje koje pokriva u potpunosti ili delimično njegovu pretrpljenu štetu u skladu sa ugovorom o osiguranju.

4. Arbitražni sud sudi na osnovu nacionalnih zakona i propisa Strane ugovornice koja je strana u sporu, na čijoj teritoriji je izvršeno ulaganje, uključujući i odredbe o sukobu zakona, odredbi ovog sporazuma, kao i opšte prihvaćenih pravila i principa međunarodnog prava.

5. Odluke arbitražnog suda će biti konačne i obavezujuće za obe strane u sporu. Svaka Strana ugovornica se obavezuje da sprovede te odluke u skladu sa svojim zakonima i propisima.

Rešavanje sporova između Strana ugovornica

Član 10.

1. Bilo koji spor između Strana ugovornica u vezi sa tumačenjem i primenom Sporazuma rešavaće se, kad god je to moguće, diplomatskim putem između Strana ugovornica.

2. Ako se spor ne može rešiti na ovaj način u roku od šest meseci od dana započinjanja pregovora on će, na zahtev jedne Strane ugovornice, biti podnet na rešavanje *ad hoc* arbitražnom sudu.

3. Arbitražni sud će se konstituisati na sledeći način: svaka Strana ugovornica će imenovati jednog člana suda, a ova dva člana će odabrati državljanina treće zemlje za predsednika suda. Arbitražne sudije će biti imenovane u roku od tri meseca, a Predsednik u roku od pet meseci od datuma kada jedna Strana ugovornica obavesti drugu o svojoj nameri da spor poveri na rešavanje arbitražnom sudu.

4. Ako se rokovi utvrđeni u stavu 3. ovog člana ne ispoštuju, svaka Strana ugovornica može zatražiti od Predsednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je Predsednik Međunarodnog suda pravde državljanin jedne od Strana ugovornica, ili ako je sprečen da obavi ovu funkciju, zatražiće se od potpredsednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je potpredsednik državljanin jedne od Strana ugovornica, ili ako je i on sprečen da obavi ovu funkciju, sledeći po starešinstvu član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin jedne ili druge Strane ugovornice, biće zamoljen da obavi potrebna imenovanja.

5. Arbitražni sud donosi odluke na bazi odredaba ovog sporazuma, kao i principa i pravila međunarodnog prava. Arbitražni sud donosi odluke većinom glasova. Ove odluke su konačne i obavezujuće za obe Strane ugovornice.

6. Arbitražni sud utvrđuje sopstvenu proceduru rada.

7. Svaka Strana ugovornica će snositi troškove svog predstavnika i njegovog učešća u arbitražnom postupku. Troškove Predsednika i preostale troškove podjednako će snositi obe Strane ugovornice.

Primena

Član 11.

Ovaj sporazum se odnosi na ulaganja koja su ulagači jedne Strane ugovornice izvršili na teritoriji druge Strane ugovornice, u skladu sa njenim zakonima i propisima, pre, kao i posle njegovog stupanja na snagu. Ipak, ovaj sporazum se neće primenjivati na sporove, kao ni na potraživanja nastala pre njegovog stupanja na snagu.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak važenja

Član 12.

1. Ovaj sporazum stupa na snagu pošto Strane ugovornice pismeno obaveste jedna drugu da su njihove ustavne formalnosti neophodne za stupanje na snagu ovog sporazuma, ispunjene. Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana od dana prijema poslednjeg od ova dva obaveštenja.

2. Ovaj sporazum će ostati na snazi u periodu od deset godina. On će nastaviti da važi u sukcesivnim periodima od po deset godina, osim ako jedna Strana

ugovornica pismeno ne obavesti drugu Stranu ugovornicu, najmanje šest meseci pre isteka roka, o nameri da raskine Sporazum.

3. Svaka Strana ugovornica može pismeno, diplomatskim putem, šest meseci unapred, obavestiti drugu Stranu ugovornicu o svojoj nameri da izmeni i dopuni Sporazum bilo kada, ali ne pre isteka pet godina od njegovog stupanja na snagu. Sporazum će biti izmenjen i dopunjen na osnovu obostrane saglasnosti Strana ugovornica. Izmene i dopune će stupiti na snagu po proceduri propisanoj stavom 1. ovog člana. Ukoliko ne bude uspostavljena saglasnost za izmenu Sporazuma, odnosno Strana ugovornica može zatražiti njegov raskid. U tom slučaju smatra se da Sporazum prestaje da važi.

4. Na ulaganja realizovana pre isteka roka važenja ovog sporazuma odredbe ovog sporazuma se i dalje primenjuju u periodu od narednih deset godina od datuma prestanka njegovog važenja.

U POTVRDU ČEGA su dole potpisana lica, valjano ovlašćena od svojih Vlada, potpisala ovaj Sporazum.

Sačinjeno u Beogradu, dana 6. juna 2013. godine u dva originala, svaki na srpskom, arapskom i engleskom jeziku, s tim što su svi tekstovi podjednako autentični. U slučaju bilo kakve razlike u tumačenju, tekst na engleskom jeziku biće merodavan.

ZA REPUBLIKU SRBIJU

**Rasim Ljajić,
Potpredsednik Vlade i ministar
spoljne i unutrašnje trgovine i
telekomunikacija, s.r.**

ZA KRALJEVINU MAROKO

**Mohamed Nažib Bulif,
ministar nadležan za opšte
poslove i upravljanje, s.r.**

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije-Međunarodni ugovori“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE SPORAZUMA

Razlozi za potvrđivanje Sporazuma između Republike Srbije i Kraljevine Maroko o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja, koji je potpisan u Beogradu, 6. juna 2013. godine, sadržani su u želji strana ugovornica da se ustanovi pravni osnov i okvir u kome će se obezbediti dodatno privlačenje investitora. Sporazum je sa srpske strane potpisao Rasim Ljajić, potpredsednik Vlade i ministar spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija, a sa marokanske Mohamed Nažib Bulif, ministar nadležan za opšte poslove i upravljanje.

Navedenim Sporazumom garantuje se ulagačima država ugovornih strana nacionalni i tretman najpovlašćenije nacije, kao i puna zaštita i bezbednost njihovih ulaganja. Obezbeđuje se takođe uzajamnost u primeni pravičnog i nedskriminatornog tretmana, kao i naknada gubitaka koje investitor pretrpi, a koji su rezultat događaja ili okolnosti koji se nisu mogli predvideti niti sprečiti (rat, oružani nemiri, protesti...). Ulagačima iz zemalja ugovornica se takođe garantuje da u odnosu na njihovo ulaganje neće biti izvršena eksproprijacija, niti neka druga, slična mera države koja joj je po dejstvu jednaka, osim u slučajevima propisanim zakonom i po strogo propisanom postupku, kao i da će biti praćena efikasnom i efektivnom naknadom koja će, pored tržišne vrednosti eksproprijisanog ulaganja obuhvatati i pripadajuću kamatu i to od dana izvršenja eksproprijacije do dana isplate naknade.

Sporazumom se takođe garantuje pravo ulagača da, u slučaju spora sa državom domaćinom, koji se tiče ulaganja, može tražiti pravnu zaštitu kod međunarodnog arbitražnog suda, u skladu sa osnovnim principa međunarodnog prava u ovoj oblasti i odredbama Vašingtonske konvencije o rešavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država koju je Republika Srbija ratifikovala.

III. FINANSIJSKE OBAVEZE ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Za izvršavanje međunarodnog ugovora ne stvaraju se finansijske obaveze.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Za izvršavanje ovog Sporazuma nisu potrebna dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.